

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง การตั้งคำถามเชิงเหตุผล

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ ศรีกำเหนิด
ครูคณิตา หนูนอนันต์

การตั้งคำถามเชิงเหตุผล

เกม ๒๐ คำถาม...

กติกากาการเล่น

๑. ให้นักเรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นแนวทางในการรู้ว่า ภาพที่กำหนดเป็นภาพอะไร
๒. ครูหรือตัวแทนห้อง เป็นผู้ดูภาพ ๑ คน แล้วจำลักษณะของภาพให้ได้
๓. นักเรียนทั้งห้องร่วมกันตั้งคำถาม ลงท้ายว่า **ใช่** หรือ **ไม่ใช่**
๔. นักเรียนสามารถตั้งคำถามได้เพียง ๒๐ คำถาม
๕. ครูหรือตัวแทนห้องเป็นผู้ตอบว่า **“ใช่”** หรือ **“ไม่ใช่”** เท่านั้น

ทุ่งนา

นักเรียนได้
ประโยชน์อะไรจาก
การทำกิจกรรมนี้

นักเรียนคิดว่าคำถาม
มีประโยชน์อย่างไร

การตั้งคำถาม เป็นวิธีการที่ใช้คำถาม
เป็นสื่อกลาง ทำให้สามารถจับประเด็น
สำคัญของเรื่องได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

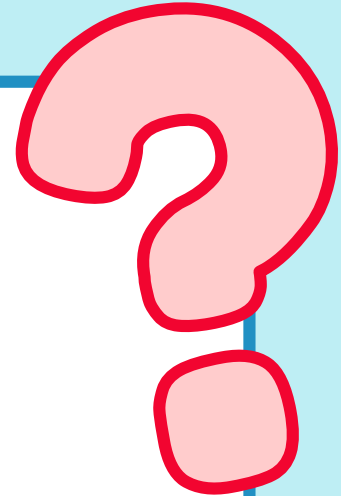
๑. บอกหลักการตั้งคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดูได้
๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดูได้
๓. เห็นประโยชน์ของตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล
จากเรื่องที่ฟังและดูได้

คำถามน่าคิด พินิจพิจารณา

เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้น
เพราะเหตุใด

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การตั้งคำถามเชิงเหตุผล

หน่วยเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาพัฒนาชีวิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การตั้งคำถามเชิงเหตุผล

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การตั้งคำถามเชิงเหตุผล

การตั้งคำถาม เป็นวิธีการที่ทำให้สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง จุดประสงค์ของเรื่อง การตั้งคำถามเชิงเหตุผล เป็นการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

แนวทางการตั้งคำถามเชิงเหตุผล

หลังจากนักเรียน อ่าน /ดู หรือฟัง สื่อชนิดต่างๆให้ตั้งคำถาม ดังต่อไปนี้

๑. ใช้คำถาม “ทำไม อะไร หรือ เพราะเหตุใด”
๒. สาระสำคัญของเรื่องคืออะไร
๓. เรื่องที่อ่าน /ดู / ฟัง มีจุดประสงค์อย่างไร
๔. เรื่องมีเหตุผลเพียงพอที่จะเชื่อถือหรือไม่ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในเรื่อง
๕. ข้อคิดหรือความรู้ มีประโยชน์ควรปฏิบัติตามหรือไม่ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร

ตัวอย่างคำถามเชิงเหตุผล

- ทำไมตัวละครในเรื่องจึงมีพฤติกรรมเช่นนั้น เพราะเหตุใด
- เรื่องนี้ต้องการสอนเรื่องอะไรเป็นสำคัญ
- จุดประสงค์ของนิทานเรื่องนี้คืออะไร

ใบความรู้

เรื่อง การตั้งคำถามเชิงเหตุผล

นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกัน
อภิปรายแนวทาง ในการตั้ง
คำถามเชิงเหตุผล

ประเภทของคำถาม

๑. คำถามระดับต่ำ
๒. คำถามระดับสูง

คำถามระดับต่ำ

คำถามระดับต่ำหรือคำถามระดับเริ่มต้น เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ซึ่งได้จาก ความจำและการสังเกต คำถามประเภทนี้ มักมีคำตอบเดียว

คำถามให้สังเกต

วัตถุดิบอาหารจานนี้มีอะไรบ้าง

คำถามให้บอกความหมายหรือคำจำกัดความ

วัวมีรูปร่าง ลักษณะเป็นอย่างไร

คำถามบ่งชี้

การแข่งขันกีฬาใด ที่มีผู้เล่นคนเดียว

คำถามนำ

แมวกับเสือ มีรูปร่างคล้ายกันหรือไม่

คำถามระดับสูง

คำถามระดับสูง เป็นคำถามที่ส่งเสริมให้ผู้ตอบ
นำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐาน
สรุปหาคำตอบ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
เกิดทักษะในการคิด

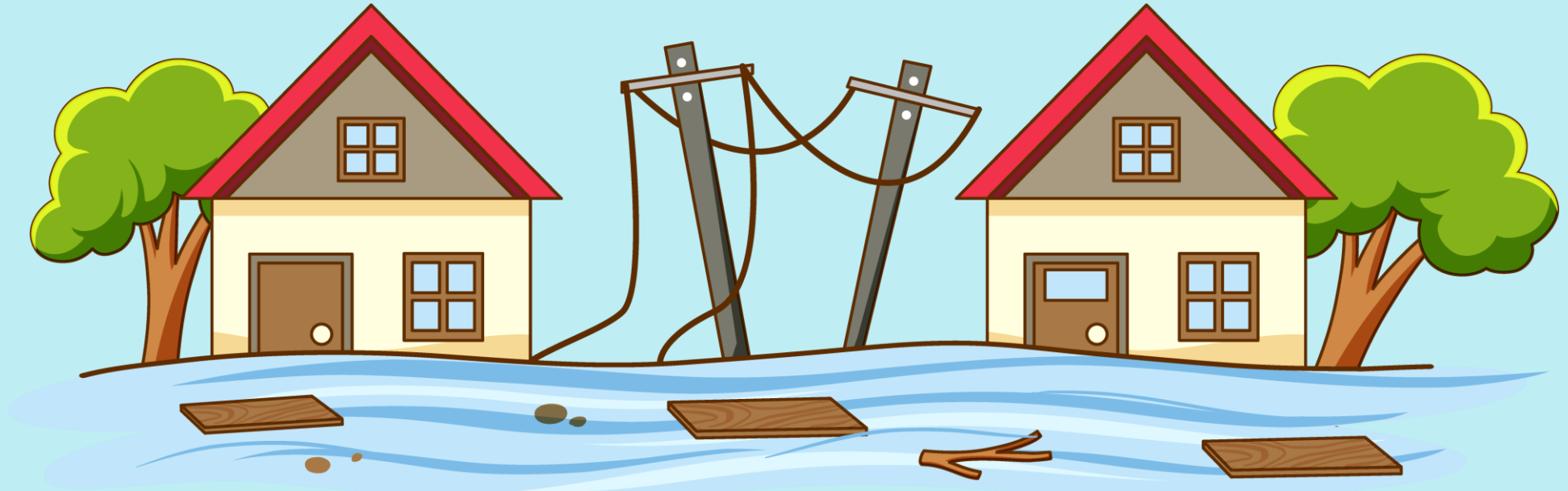

คำถามให้อธิบาย

ถ้าเราอยากให้อ่างเรียนสะอาด ควรทำอย่างไร

คำถามให้คิดวิเคราะห์

เพราะเหตุใดน้ำจึงท่วม

คำถามให้ประเมินค่า

ทำไมคนถึงเลี้ยงแมว

การตั้งคำถามเชิงเหตุผล

เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้สามารถจับประเด็น
สำคัญของเรื่อง จุดประสงค์ของเรื่อง วิเคราะห์
ความน่าเชื่อถือ นำความรู้ไปใช้ได้

แนวทางการตั้งคำถามเชิงเหตุผล

๑. สาระสำคัญของเรื่องคืออะไร
๒. เรื่องที่ อ่าน / ฟัง / ดู มีจุดประสงค์อย่างไร
๓. ใช้คำถาม “ทำไม อะไร หรือ เพราะเหตุใด”

แนวทางการตั้งคำถามเชิงเหตุผล

๔. เรื่องราวมีเหตุผลเพียงพอที่จะเชื่อถือหรือไม่
๕. ข้อคิดหรือความรู้มีประโยชน์ควรปฏิบัติตามหรือไม่ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ตั้งคำถามเชิงเหตุผลจากนิทานเรื่องสอนลูกให้เป็นใจ

หน่วยเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาพัฒนาชีวิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การตั้งคำถามเชิงเหตุผล

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง นักเรียนฟังนิทานเรื่อง สอนลูกให้เป็นใจ แล้วตั้งคำถามเชิงเหตุผล และตอบคำถาม

๑. คำถาม.....

คำตอบ.....

๒. คำถาม.....

คำตอบ.....

๓. คำถาม.....

คำตอบ.....

๔. คำถาม.....

คำตอบ.....

๕. คำถาม.....

คำตอบ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง ตั้งคำถามเชิงเหตุผลจาก
นิทานเรื่อง สอนลูกให้เป็นใจ

นักเรียนฟังนิทานเรื่อง สอนลูกให้
เป็นใจ แล้วตั้งคำถามเชิงเหตุผล
และตอบคำถาม

“นักเรียนฟังครู...
รู้เล่านิทาน”

มาตั้งคำถามกันเพื่อน ๆ

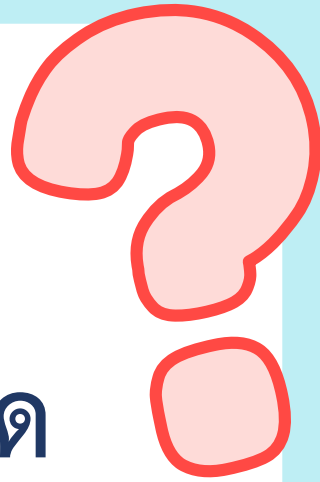
เหตุการณ์ในเรื่องสอนลูกให้เป็นโจร
ใครเป็นคนผิด เพราะเหตุใด

แม่ เพราะไม่อบรมสั่งสอน และชี้แนะ
แนวทางที่ถูกต้องแก่ลูก

การไม่สั่งสอนลูกเป็นสาเหตุของ
การเป็นโจร ใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด

ไม่ใช่ เพราะเด็กบางคนไม่มีผู้ปกครอง
อบรมสั่งสอน แต่ก็สามารถปฏิบัติตน
เป็นคนดีของสังคมได้

ถ้านักเรียนเป็นแม่ในเรื่องนี้นักเรียน
จะอบรมสั่งสอนลูกอย่างไร

สั่งสอนให้ลูกปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกต้อง
ถ้าลูกทำผิดต้องอบรมสั่งสอน ไม่ปกป้องลูก

นิทาน เรื่องสอนลูกให้เป็นโจร ให้ข้อคิดอย่างไร

ผู้ปกครองต้องอบรมสั่งสอน และชี้แนะ
แนวทางที่ถูกต้องให้แก่บุตร

สรุปบทเรียน
พากเพียรความรู้

คำถามน่าคิด พินิจพิจารณา

การตั้งคำถามเชิงเหตุผลมีประโยชน์อย่างไร

ช่วยให้จับใจความสำคัญ เข้าใจของเรื่อง
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามน่าคิด พินิจพิจารณา

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการตั้งคำถาม
เชิงเหตุผลไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ตั้งคำถามเชิงเหตุผล จากเรื่องที่อ่าน
เพื่อวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใ้ความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
๒. ใ้งาน เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ